

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/53/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817211738
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3817211738.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD., vo veci rozvodu manželstva navrhovateľky (manželky) C., a manžela U. a úpravy práv a povinností k synovi (v čase začatia konania maloletému) R., do plnoletosti zastúpenému Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P., do plnoletosti R. za účasti jeho starých rodičov - C. a L., obaja bytom Y., na odvolanie manžela proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 5P/38/2017-672 zo dňa, 26. júna 2019, takto

rozhodol:

Odvolanie manžela vo veci samej (výroky I., II.) o d m i e t a .

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o trovách štátu a o trovách účastníkov konania (výroky III., IV., V.) p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozviedol manželstvo U. P. a C.. R. P., rodenej M., uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Y. O. X., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Y., vo zväzku III, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX (výrok I.), práva a povinnosti k R. P., nar. XX.XX.XXXX, na čas po rozvode neupravil (výrok II.), navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu náhradu trov konania štátu v sume 149,45 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.), manželovi navrhovateľky uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu náhradu trov konania štátu v sume 149,44 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok IV.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok V.).

1.2 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala rozvodu manželstva z dôvodu, že ich vzájomné vzťahy s manželom sú vážne a trvalo rozvrátené a manželstvo nemôže plniť svoj účel. Manžel navrhovateľky uviedol, že s návrhom súhlasí. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie a zistil, že z manželstva účastníkov pochádzajú dve deti - plnoletý E. P., nar. XX.XX.XXXX a v čase začatia konania maloletý R. P., nar. XX.XX.XXXX. V čase rozhodovania súdu už obe deti účastníkov boli plnoleté. V dôsledku narušených vzťahov medzi účastníkmi navrhovateľka v lete 2017 odišla zo spoločnej domácnosti k svojim rodičom. V byte, ktorý je vo výlučnom vlastníctve navrhovateľky, zostal bývať jej manžel a v tom čase maloletý R., ktorý bol následne uznesením Okresného súdu Prievidza č. k. 6P/19/2018-17 zo dňa 26.04.2018 dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov - C. P. a L. P..

1.3 Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že vzťahy v manželstve účastníkov sú vážne a trvalo rozvrátené, účastníci nežijú v spoločnej domácnosti a ich manželstvo si neplní ani jednu zo svojich funkcií. Za hlavnú príčinu rozvratu vo vzťahoch medzi účastníkmi súd považoval to, že navrhovateľka počas trvania manželstva nadviazala známosť s iným

mužom. I keď v konaní navrhovateľka uvádzala, že ich vzťahy s manželom boli už skôr narušené a došlo medzi nimi k odcudzeniu, bolo preukázané, že manželstvo účastníkov bolo pomerne usporiadané a funkčné až do doby zistenia, že navrhovateľka má známosť. Je možné, že navrhovateľka vnímala problémy vo vzťahu s manželom a necítila sa šťastná, avšak zásadný zvrat v manželstve účastníkov nastal až po zistení, že navrhovateľka má známosť s iným mužom. Navrhovateľka napriek tomu, že prisľúbila známosť ukončiť, to nedokázala a táto skutočnosť spôsobila trvalý, hlboký a nezvratný rozvrat vo vzťahu účastníkov. V dôsledku toho (i keď do určitej miery zrejme aj pod vplyvom postoja manžela navrhovateľky) sa úplne rozvrátili aj vzťahy navrhovateľky s deťmi, ktoré napriek jej záujmu odmietajú akýkoľvek kontakt s ňou.

1.4 V čase začatia konania bol syn účastníkov R. P. maloletý, preto súd konal aj o úprave práv a povinností rodičov voči tomuto dieťaťu na čas po rozvoде. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie však už R. dovŕšil plnoletosť, v dôsledku čoho súd o úprave práv a povinností rodičov voči tomuto dieťaťu nerozhodoval, keďže dôvod konania plnoletosťou dieťaťa zanikol. Súd preto vyslovil, že práva a povinnosti k R. P., na čas po rozvoде neupravuje.

1.5 V čase maloletosti R. P. súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie v súvislosti s konaním o právach a povinnostiach rodičov k nemu. Ustanovenej znalkyni súd za vykonané úkony priznal odmenu vo výške 298,89 eur a táto suma bola znalkyni vyplatená z rozpočtových prostriedkov súdu. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) ani Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) neupravujú náhradu trov konania štátu. Súd preto postupoval podľa čl. 4 základných princípov CSP, podľa ktorého ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Na základe toho súd prvej inštancie považoval za spravodlivé usporiadanie otázky náhrady trov konania štátu tak, aby sa obaja rodičia podieľali na vzniknutých trovách štátu rovnakou mierou, keďže znalecké dokazovanie bolo nariadené v záujme ich (v tom čase maloletého) dieťaťa. O trovách účastníkov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, pretože podľa § 52 CMP účastníci v tomto konaní nemajú na náhradu trov konania nárok.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie manžel navrhovateľky. Uviedol, že s rozvodom súhlasí, ale nesúhlasí s odôvodnením súdu prvej inštancie, najmä s klamstvami navrhovateľky o tom, že ich spolužitie nebolo harmonické, manžel sa uzavrel sám do seba, netrúvali spoločne chvíle, a stále sa hádali. Žiadal doplniť odôvodnenie v tom zmysle, že za zásadný zvrat v manželstve považuje trestné oznámenie na jeho osobu podané manželkou, kvôli čomu sa mu zhoršil zdravotný stav, pričom vyšetrovaním bolo preukázané, že o žiadne týranie nešlo a bol zbavený obvinenia v plnom rozsahu. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie zatajil v odôvodnení skutočnosť, že za rozpad manželstva nesie vinu navrhovateľka. Nesúhlasil ani s uložením povinnosti platiť trovy štátu a žiadal, aby súd určil výživné pre syna R. s tým, že matka by mala platiť výživné v sume 500 eur mesačne, nakoľko ani po opakovaných výzvach súdu nepredložila svoje príjmy, a on (otec) by platiť výživné vo výške 200 eur mesačne, a to od podania návrhu na rozvod. Ďalej žiadal, aby súd uložil povinnosť navrhovateľke uhradiť plnú sumu trov konania 298,90 eur, nakoľko navrhovateľka (matka) navrhla sedenie R. u psychologičky, a on (otec) s tým od začiatku nesúhlasil. Pod hrozbou pokuty od súdu sa sedenie uskutočnilo, ale v tom čase maloletý R. na ňom povedal len to, že všetko už povedal na súde. Otec v odvolaní uviedol, že nie je možné, aby musel preplatiť náklady za činnosť, s ktorou nesúhlasil a ako sa neskôr ukázalo bola úplne zbytočná.

3. Navrhovateľka sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací skôr, ako mohol pristúpiť k preskúmaniu správnosti napadnutého rozhodnutia v dôsledku podaného odvolania, zisťoval, či odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, či bolo podané subjektom oprávneným na podanie takéhoto opravného prostriedku a či odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa. Z obsahu odvolania manžela navrhovateľky vyplýva, že podaným odvolaním napadol vo veci samej len dôvody rozsudku súdu prvej inštancie, pričom sám uviedol, že s rozvodom súhlasí.

5. Podľa § 386 písm. b) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

6. Podľa § 386 písm. c) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

7. Podľa § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

8. Z obsahu odvolania manžela navrhovateľky vyplýva, že napadol len dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, na základe ktorých súd prvej inštancie rozhodol výrokom I. tak, že manželstvo rozviedol. Ani v prípade vyhovenia odvolaniu v tejto časti by sa teda výrok napadnutého rozsudku nezmenil. Odvolanie ako opravný prostriedok je zásadne prípustné len proti výroku rozhodnutia. Proti odôvodneniu rozhodnutia odvolanie prípustné nie je z dôvodu, že záväzné účinky má len výrok súdneho rozhodnutia, nie jeho odôvodnenie.

9. Vzhľadom na neprípustnosť odvolania len proti dôvodom súdneho rozhodnutia (§ 358 CSP) odvolací súd odvolanie manžela navrhovateľky v tejto časti odmietol podľa § 386 písm. c) CSP. Odvolací súd k tomu len na okraj dodáva, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že - aj keď súd citoval vyjadrenia oboch účastníkov konania, pričom s vyjadrením navrhovateľky (manželky) prirodzene nemusel manžel súhlasiť - po vyhodnotení vykonaného dokazovania súd za hlavnú príčinu rozvratu vo vzťahoch medzi účastníkmi súd považoval to, že navrhovateľka počas trvania manželstva nadviazala známosť s iným mužom. Aj z tohto dôvodu sa návrh manžela na doplnenie resp. opravu odôvodnenia nejaví ako dôvodný.

10. K návrhu otca (manžela navrhovateľky), aby odvolací súd určil výživné pre R. P. od podania návrhu na rozvod odvolací súd uvádza, že z takto formulovaného návrhu (obsiahnutého v odvolaní) nie je zrejmé, či otec žiada o výživné na syna R. len za obdobie, keď bol syn v jeho osobnej starostlivosti (teda do vykonania neodkladného opatrenia č. k. 6P/19/2018-17 zo dňa 26.04.2018), alebo do dosiahnutia plnoletosti syna R., prípadne aj do budúcnosti (t. j. aj na čas po rozvode). Pokiaľ ide o výživné na syna R. na čas po rozvode (ale aj na obdobie od dosiahnutia plnoletosti R. do rozvodu), otec nie je oprávnenou osobou na podanie takéhoto návrhu, a teda ani na podanie odvolania, preto sa odmietnutie odvolania (s odkazom na § 386 písm. b) CSP) vzťahuje aj na odvolanie otca v časti, ktorou súd prvej inštancie neurčil výživné pre R. P. počnúc dňom jeho plnoletosti. Za toto obdobie je jedinou oprávnenou osobou na podanie návrhu na určenie výživného (a tým aj na podanie odvolania) samotný R. P.. Podľa § 100 CMP je totiž s konaním o rozvod zo zákona spojené len konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode. Teda priamo v konaní o rozvod súd rozhoduje o výživnom len vtedy, ak ide o výživné pre maloleté deti a len na čas po rozvode. Preto súd prvej inštancie správne v tomto konaní (o rozvod manželstva) nerozhodoval o výživnom pre R. P. na čas po rozvode, keďže tento bol už v čase rozhodovania súdu prvej inštancie plnoletý. Podľa § 65 ods. 3 zákona o rodine výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh, pričom tento návrh môže podať len samotné plnoleté dieťa.

11. Pokiaľ ide o obdobie, počas ktorého bol (v tom čase ešte maloletý) R. P. v osobnej starostlivosti starých rodičov na základe neodkladného opatrenia č. k. 6P/19/2018-17 zo dňa 26.04.2018 (do jeho plnoletosti), aj tu platí, že výživné za maloletého za toto obdobie nemôže žiadať otec, ale mohli by oň žiadať len starí rodičia, ktorí vykonávali osobnú starostlivosť o maloletého R.. Aj vo vzťahu k tomuto obdobiu je teda otec neoprávnenou osobou na podanie odvolania.

12. Napokon pokiaľ ide o obdobie, keď bol (v tom čase maloletý) R. v starostlivosti otca (t. j. od odchodu matky zo spoločnej domácnosti do vykonania neodkladného opatrenia č. k. 6P/19/2018-17 zo dňa 26.04.2018), v tejto časti je otec oprávnený požadovať od matky výživné na maloleté dieťa, o ktoré sa skutočne stará. Tu však odvolací súd uvádza, že návrh na určenie výživného otec v konaní pred súdom prvej inštancie nepodal, celé konanie pred súdom prvej inštancie sa viedlo len o návrhu manželky na rozvod manželstva a na úpravu práv a povinností k maloletému R. na čas po rozvode, nie na čas do rozvodu.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolanie manžela U. P. vo veci samej odmietol ako podané neoprávnenou osobou (pokiaľ ide o výživné na čas od plnoletosti R. P.) resp. ako neprípustné, smerujúce len proti odôvodneniu rozsudku, pričom v časti týkajúcej sa výživného za obdobie do plnoletosti R. P., resp. do jeho zverenia starým rodičom odvolací súd považoval podanie odvolateľa za samostatný návrh, o ktorom môže (po prípadnom upresnení, čo navrhovateľ presne žiada) rozhodnúť len súd prvej inštancie v samostatnom konaní.

14. Pokiaľ ide o trovy účastníkov konania a trovy štátu, odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Podľa § 49 ods. 1 CMP účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

16. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 53 CMP v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

18. Podľa § 54 CMP ak účastník, jeho zástupca alebo ten, kto mal v konaní nejakú povinnosť, zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, je povinný ich nahradiť.

19. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

20. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 52, § 49 CSP). Každý z účastníkov teda sám znáša svoje trovy konania. Zákon však pripúšťa výnimky, a to v § 53 až 55 CMP. V prejednávanej veci nejde o určenie rodičovstva ani o notársku úschovu, teda aplikácia § 53 CMP je vylúčená.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní nebolo preukázané splnenie predpokladov odôvodňujúcich uloženie povinnosti náhrady trov konania navrhovateľke v prospech manžela navrhovateľky podľa § 54 a § 55 CMP. Manžel navrhovateľky poukázal v odvolaní iba na skutočnosť, že navrhovateľka podala návrh na rozvod. Žiaden iný dôvod na priznanie trov konania v jeho prospech neuviedol. Samotné podanie návrhu na rozvod v žiadnom prípade nemožno považovať za zavinenie trov konania, ktoré by inak neboli vznikli (k trovám štátu sa odvolací súd vyjadrí nižšie), ani za okolnosť, pre ktorú by nepriznanie náhrady trov konania bolo nespravodlivé. Podľa názoru odvolacieho súdu teda neboli splnené podmienky pre priznanie náhrady trov konania manželovi navrhovateľky.

22. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie aj pokiaľ ide o uloženie povinnosti obom rodičom R. nahradiť trovy konania štátu, keď tieto považoval za spravodlivé rozdeliť tak, aby sa obaja rodičia podieľali na vzniknutých trovách rovnakou mierou. Odvolací súd k tomu dodáva nasledovné:

23. Vychádzajúc z koncepcie Civilného mimosporového poriadku je zrejmé, že úmyslom zákonodarcu bolo v mimosporových konaniach upraviť tie inštitúty, ktoré vykazujú určité odlišnosti v porovnaní so sporovým konaním. Takouto odchýlkou od všeobecnej právnej úpravy CSP je aj osobitná úprava náhrady trov v CMP. V mimosporových konaniach platí vyšetrovacia zásada vyplývajúca z § 35 a § 36 CMP (povinnosť súdu zistiť skutočný stav veci a vykonať aj iné dôkazy ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci), preto CMP v § 49 ods. 1 a v § 57 počíta s možnosťou vzniku trov konania štátu, ktoré vzniknú najmä v súvislosti s dokazovaním, o ktorých náhrade rozhoduje súd z úradnej povinnosti (aj bez návrhu). Nakoľko CMP neobsahuje žiadne ďalšie ustanovenia o rozhodovaní súdu o náhrade trov konania štátu, je potrebné v súlade s článkom 3 ods. 1 Základných princípov CMP aj na náhradu trov štátu aplikovať ustanovenia CMP upravujúce trovy účastníkov konania, ktoré sú čo do obsahu a účelu najbližšie posudzovanej právnej veci. Štát nemá právo na náhradu trov, ktoré platil, len v prípade, ak zákon výslovne ustanovuje, že trovy dôkazov platí štát (napr. § 251 ods. 1 CMP) alebo tak rozhodne súd na základe zistenia, že účastník alebo účastníci spĺňajú podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov (primerane § 49 ods. 2 CMP) a nie je spravodlivé od nich požadovať náhradu trov konania štátu (primerane § 55 CMP). Vzhľadom na charakter mimosporových konaní, kde nie je možné hovoriť o úspechu alebo neúspechu niektorého z účastníkov konania, je potrebné trovy dokazovania, ktoré platil štát, považovať za spoločné trovy účastníkov konania, ktoré majú platiť podľa pomeru účastníctva na veci a na konaní (§ 49 ods. 3 CMP). Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté

dieťa je tento pomer medzi rodičmi v zásade rovnaký, teda jedna polovica na každého z rodičov. Aj v prípade náhrady trov štátu môže súd aplikovať ustanovenia § 54 a § 55 ako výnimky z uvedeného všeobecného pravidla.

24. V prejednávanom prípade odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne rozhodol o priznaní náhrady trov konania štátu za znalecké dokazovanie, pričom túto povinnosť tiež správne pomerne rozdelil medzi oboch rodičov, keďže znalecké dokazovanie bolo vykonané v záujme oboch rodičov.

25. Odvolací súd v súvislosti s odvolacími námietkami manžela navrhovateľky posudzoval, či s ohľadom na okolnosti prípadu je spravodlivé zaviazat' na náhradu trov konania štátu, ktoré vznikli v súvislosti so znaleckým dokazovaním, oboch rodičov v rovnakom pomere alebo len jedného z nich (tak ako to navrhoval manžel navrhovateľky v odvolaní). V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že posudzovanie citových väzieb medzi (v tom čase) maloletým dieťaťom a jeho rodičmi, posudzovanie vhodnosti určitého spôsobu úpravy pomerov rozvedených rodičov k ich maloletým deťom z hľadiska psychologického nariadeným znaleckým dokazovaním, je v každom prípade v záujme všetkých účastníkov konania a riadneho zistenia skutočného stavu veci. Skutočnosť, že znalecké dokazovanie bolo podľa manžela navrhovateľky zbytočné, nemožno považovať za dôvod, pre ktorý by len navrhovateľka mala nahradiť trovy konania, ktoré štátu platila, keďže jej návrh zjavne nebol bezdôvodný ani šikanózný.

26. Napokon, aj keď v mimosporovom konaní v zásade nemožno hovoriť o úspechu alebo neúspechu niektorého z účastníkov konania, pri posudzovaní otázky spravodlivosti znášania náhrady trov konania štátu (§ 55 CMP) nemožno prehliadnuť, že tak ako navrhovateľka (manželka) žiadala o zverenie (v tom čase) maloletého R. do svojej osobnej starostlivosti a následne tento návrh vzala späť (uviedla, že už netrvá na tom, aby jej bol R. zverený), takisto aj manžel navrhovateľky pôvodne žiadal o zverenie syna do jeho osobnej starostlivosti a následne svoj návrh zmenil tak, že žiada, aby bol jeho syn R. zverený staršiemu bratovi E., pričom v konečnom dôsledku ani návrhu manželky ani návrhu manžela na zverenie syna R. nebolo vyhovené, teda pri oboch manželoch možno v istom zmysle hovoriť o zavinení znaleckého dokazovania, je teda spravodlivé, aby obaja spoločne (§ 49 ods. 3 CMP) znášali trovy znaleckého dokazovania prostredníctvom náhrady trov konania štátu.

27. Odvolací súd záverom dodáva, že podľa konštantnej judikatúry súd nemusí v odôvodnení rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku účastníka konania, ktorú nastolil, je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/04 <<http://merit.slv.cz/II.US251/04>>, III. ÚS 209/04 <<http://merit.slv.cz/III.US209/04>>, II. ÚS 200/09 <<http://merit.slv.cz/II.US200/09>> a podobne).

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nezistil žiadne okolnosti stanovené v § 54 a § 55 CMP, pre ktoré by mal o trovách odvolacieho konania rozhodnúť iným spôsobom (vyššie uvedené dôvody potvrdenia rozhodnutia súdu prvej inštancie o nepriznaní náhrady trov konania žiadnemu z účastníkov sa vzťahujú aj na trovy odvolacieho konania).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).